

Saksnr: 19/18907

Fra: **Andreas Haugstvedt**
Adm.enhet: **Reguleringsseksjonen**
Telefon: **40070506**

Dato: **17.12.2019**

Til:

Referat fra reguleringsmøtet om regulering av fisket etter øyepål i 2020

1. Innledning

Forslag til regulering av fisket etter øyepål i 2020 ble behandlet som sak 31/2019 på reguleringsmøtet som ble avholdt 6- 7. november 2019. I det følgende redegjøres det for Fiskeridirektørens forslag til regulering, samt et kort referat av kommentarene som fremkom i møtet. I tillegg vises det til skriftlige innspill som er tilgjengelig på fiskeridir.no.

2. Reguleringsmøtets behandling og Fiskeridirektoratets tilrådning

2.1. Totalkvote

Øyepål er en kortlevd fisk. Rekruttering varierer sterkt noe som påvirker både gyte- og totalbiomasse. Dette gjør at variasjoner i rekrutteringen har umiddelbar effekt på bestandsutviklingen.

I rådet fra ICES kommer det frem at gytebestanden er over B_{pa} . Rekrutteringen var høy i 2018 og 2019. Totaluttaket i Nordsjøen og Skagerrak var ca. 36 000 tonn i 2018. Basert på en MSY-tilnærming anbefaler ICES at totalfangsten i Nordsjøen og Skagerrak ikke overstiger 167 105 tonn i perioden 1. november 2019 til 31. oktober 2020. Dette er en økning på nesten 32 000 tonn sammenlignet med fjorårets råd.

I forhandlingene mellom Norge og EU som ble avsluttet 13. desember i år orienterte Norge EU om at kvoten for norske fartøy ville fastsettes på grunnlag av rådet fra ICES. Dette innebærer at kvoten for norske fartøy i 2020 vil være 83 553 tonn, tilsvarende 50 % av ICES sitt råd og i tråd med tidligere praksis. Videre ble det avtalt at norske fartøy får en kvote på 14 500 tonn øyepål i EU-sonen i ICES-område 4 (Nordsjøen), jf. «Nordsjøavtalen» tabell 2.

2.2. Regulering av fisket

Den norske øyepålkvoten i NØS er fremdeles høy i forhold til forventet uttak.

I saksfremlegget for reguleringsmøtet anbefalte derfor Fiskeridirektøren at fisket i utgangspunktet reguleres for å redusere uønsket bifangst. Dette innebærer at et direkte fiske begrenses til perioden 1. april til og med 31. oktober. Dette tilsvarer også den perioden det erfaringsmessig har vist at øyepål trekker inn i NØS i mengder som tilsier at det kan høstes fangstbare kvanta.

Fiskeridirektøren foreslo derfor at et direkte fiske etter øyepål begrenses til perioden fra og med 1. april til og med 31. oktober. Fiskeridirektoratet påpeker at det er økende sannsynlighet for innblanding av annen fisk som sild og makrell i slutten av denne perioden. Det forutsettes at både Kystvakten og direktoratet overvåker fisket og tar i bruk områdestengninger dersom innblanding av annen fisk eller yngel blir fremtredende.

Fiskeridirektøren foreslo videre at Fiskeridirektoratet gis hjemmel til å fastsette maksimalkvoter på fartøynivå tilsvarende som inneværende år og at Fiskeridirektoratet gis myndighet til å stoppe fisket når totalkvoten eller eventuelle områdekvoter er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektøren foreslo også å videreføre bestemmelsen om at det ikke skal være tillatt med bifangst av øyepål i kolmulefisket med mindre fangsten av øyepål kan avregnes mot fartøyets øyepålkvote.

Det fremkom ingen kommentarer til dette under reguleringsmøtet. Fiskeridirektøren opprettholdt forslagene.

2.3. Sorteringsrist

2.3.1. Bruk av sorteringsrist ved fiske i EU-sonen

I kvoteavtalen mellom Norge og EU for 2020 ble partene enige om at Norge får 14 500 tonn øyepål som kan fiskes i ICES statistikkområde 4. I EU-sonen er det påbudt å bruke sorteringsrist. Det er ikke rom for å gjøre unntak fra kravet, slik tilfellet er i områder under norsk jurisdiksjon. Hva gjelder spileavstanden i risten skal denne være i tråd med EUs tekniske regelverk.

2.3.2. Bruk av sorteringsrist ved fiske i NØS

Ved landinger av fisk til industriformål foreligger det stor usikkerhet om artssammensetningen i fangstene. Prøvetaking ved landinger gir ikke et tilstrekkelig bilde av den totale fangstsammensetningen og det foreligger ingen annen etablert metode som gir et troverdig estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling.

For å sikre fangstseleksjon er det i fisket etter øyepål og kolmule som hovedregel påbudt om bruk av sorteringsrist ved fiske i farvann under norsk fiskerijurisdiksjon. Fartøy som er egnet, bemannet og utstyrt for produksjon av fisk til konsum er imidlertid unntatt fra påbudet under forutsetning av at konsumfisken tas vare på og at den landes og omsettes til konsum, jf. *forskrift 30. april 2009 om utforming og innmontering av sorteringsrist i fisket etter kolmule og øyepål med småmasket trål § 3.*



Til og med reguleringsåret 2014 måtte fartøyene søke om dispensasjon fra sorteringsristpåbudet. Erfaringsmessig ble det gitt ca. ni dispensasjoner årlig. Gjeldende unntaksordning ble innført fra og med reguleringsåret 2015. En generell unntaksordning til å bruke ikke-selektivt redskap, sammenholdt med at fangstene er vanskelig å kontrollere ved landing, medfører en risiko for at konsumfisk landes uregistrert til industriformål. Etter det Fiskeridirektoratet erfarer er det flere fartøy (7-8 fartøy) som har bruk sorteringsrist i år enn i fjor (2 fartøy).

I saksfremlegget for reguleringsmøtet foreslo Fiskeridirektøren at det i 2020 ble påbudt å bruke sorteringsrist i fisket etter øyepål og kolmule uten mulighet for unntak. Tiltaket ville medført at dette fisket vill blitt et tilnærmet rent fiske. Bakgrunnen for forslaget var ICES`rådgivning fra juni 2019 som anbefalte 70 % reduksjon i torskekvoten for 2020.

Fiskeridirektoratet opprettholder ikke forslaget som ble lagt frem under reguleringsmøtet. Begrunnelsen for dette er gitt i Fiskeridirektoratets forslag til forskrift om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak av 16. desember 2019, jf. sak nr 15/2019.

2.3.3. Fiske etter øyepål i NØS og EU-sonen på samme tur

Fra 1. januar 2016 ble det innført påbud for alle som fisker etter øyepål i EU-farvann om å bruke sorteringsrist uten unntak, ref. Council Regulation (EU) 2016/72 (OJ L22/87). Kontrollmulighetene er således enklere med fangster tatt i EU-farvann enn i NØS. Når et fartøy fisker i begge soner på samme tur blir det umulig å kontrollere fangsten.

Som følge av at en har ulike reguleringssett i NØS og EU-sonen ble det ved reguleringsårets start i 2017 innført krav om øyepål ikke kan fiskes i NØS og i EU-sonen på samme tur. Dette ble videreført i 2018 og 2019.

Som nevnt foreslo Fiskeridirektoratet på reguleringsmøtet å påby bruk av sorteringsrist. Dette ville medført at regelsettene i NØS og EU-sonen ble harmonisert og i saksfremlegget for reguleringsmøtet ble det lagt til grunn at behovet for den nevnte regelen ville opphøre.

Ettersom direktoratet ikke opprettholder forslaget om å påby bruk av sorteringsrist uten mulighet for unntak, vil Fiskeridirektoratet videreføre bestemmelsen som ble innført i 2017 om at øyepål ikke kan fiskes i NØS og i EU-sonen på samme tur.

